

HENRİ LANGLOİS
«Önce milli olmalı...»

Sinematek ve Türk sinemasının geleceği

Yazan: HENRİ LANGLOİS

(Fransız Sinematek Başkanı)

Henri Langlois, sinematek fikrinin geliştirici ve gerçekleştircisi. Sinematek, bilindiği gibi bir çeşit sinema kütüphanesi görevindedir ve her ülkede gerçek sinema adamı yetişmesine önayak olmaktadır. Aşağıda okuyacağınız yazısında Langlois, sinematek'in sinemadaki yeri ve önemi üzerinde duruyor ve ayrıca geri kalmış bir ülke sineması için dış pazarlara sıçrama konusunda ilgi çekici örnekler veriyor.

66 SİNEMATEK bir film müzesidir. İki amacı vardır; toplamak ve korumak. En seçme eserleri elinde bulundurmak sinematek'i zenginleştirir ama bunu korumak asıl ana amacıdır. Bir bakıma «kütüphane» ödevini görür. Çokluk gelecekle ilgilenir ya, gerçekte günümüz ile geçmişin temsilcisidir. Bu yönden bakıldığında sinema sanatına yararı büyüktür. Şuradan bir açıklamaya girebilirim: Geçmişte küçümsenen bir sürü film, bugünkü çağdaş sinemanın temellerini daha o günlerde atan filmlerdir, yeni anlayışın temel filmleridir. Fransa'daki sinematek'te ellibin filmimiz var. Bunun yanı sıra yirmi beş bin kadar film de depo edilmeyi bekliyor.

Türk sineması üzerine tam ve kesin bir bilgim yok. Bütün gördüğüm iki kısa metrajlı belge (dokümanter) filmi. Biri çinçilik sanatı, öbürü de Türkiye'nin tabiat güzellikleri üzerine. Belge filmleri olarak iyi şeylerdi.

Sinematek, Türkiye gibi sineması hayli ilkel bir ülkede iyi sinema adamlarının yetişmesine elbette yol açacaktır. Zaten bu çeşit kuruluşların ticari yönden bir faydası yoktur, olmaz da. Sinematek film kültürünü geliştirici bir nitelik taşır. Şimdiki sinemacılar bu kuruluşa ilgisiz kalabilirler, kalacaklardır da. Ama gençlere sâlik veririm; iyice izlesinler sinematekleri. Bilgileri, sinema görgüleri artar. Dolaylı bir yoldan Türk sinemasına gerekli olanı etkilenip alacaklar, geleceğini garantileyeceklerdir. Sinematek bir okuldur da ondan.

Dış pazarda Türk sinemasına şimdilik yer yok. Buna sebep çevrilen filmlerin istenen değerde olmaması, bir de Türkiye'yi konu edinmemesi. Öbür türdeki konular zaten başka ülke sinemalarında yapılageliyor. Söz gelişi, Japonlar mahalli giyim kuşamlarıyla geleneksel filmler yapıp kolaylıkla dünyaya satıyorlar. Ruslar konu olarak savaşlarını, devrimlerini ve toplumsal hayatı alıyorlar.

Fransa? Fransa ise çıplaklığı «tercih» etmiştir.